

2 WYROK

2.1 W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 sierpnia 2023 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny – Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Hanna Bartkowiak

3 Sędziowie: Małgorzata Winkler-Galicka

Mariusz Sygrela

4 Protokolant: prot. sąd. Angelika Kubiaczyk

6 przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Agnieszki Krysmann

po rozpoznaniu w dniu 31 sierpnia 2023 r.

sprawy skazanego **W. R. (1)**

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

7 od wyroku łącznego Sądu Rejonowego we Wrześni

Sz dnia 30 marca 2023 r., sygn. akt II K 567/22

1. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.
2. Zwalnia skazanego z obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

9 Mariusz Sygrela Hanna Bartkowiak Małgorzata Winkler-Galicka

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 553/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok łączny Sądu Rejonowego we Wrześni z dnia 30 marca 2023 r., sygn. akt II K 567/22

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.11.3. Granice zaskarżenia**0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

0.11.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#

art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w

	zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.12.1. Ustalenie faktów

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty

0.12.2. Ocena dowodów

0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC

ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	<p>1. Obraza art. 86 § 1 kk poprzez jego błędną wykładnię i wymierzenie kary łącznej bez zastosowania zasady pełnej absorpcji, która winna znaleźć zastosowanie w niniejszej sprawie,</p> <p>2. rażąca niewspółmierność kary poprzez niezastosowanie zasady pełnej absorpcji i wymierzenie kary łącznej wyższej niż najwyższa z kar jednostkowych, podczas gdy w niniejszej sprawie zachodziły przesłanki do zastosowania przez Sąd zasady pełnej absorpcji, a kara wymierzona przy zastosowaniu tej zasady spełni swoje funkcje i będzie karą wystarczającą.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Zdaniem Sądu Okręgowego zarzut zgłoszony przez obrońcę został niezasadnie rozszerzony o obrazę prawa materialnego. Uchybienie polegające na naruszeniu prawa materialnego sprowadza się bowiem do wadliwego zastosowania lub niezastosowania przepisu prawa, odpowiednio w sytuacji, gdy sąd miał ustawowy obowiązek dany przepis zastosować lub nie było ustawowych podstaw do jego zastosowania albo na błędnej wykładni prawa. We wskazanym przez apelującego przepisie art. 86 § 1 kk określono zaś w jakich granicach sąd może wymierzać karę łączną, tj. powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, przy czym</p>		

kara łączna pozbawienia wolności nie może przekroczyć 20 lat. Orzeczone w zaskarżonym wyroku kary łączne pozbawienia wolności mieściły się w granicach z art. 86 § 1 kk, czego nie kwestionował zresztą sam skarżący.

Jedynym zarzutem jaki podlegał rozpoznaniu była zatem rażąca niewspółmierność kary z art. 438 pkt 4 kpk. Po dokonanej analizie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy oraz danych osobopoznawczych o skazanym Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że zaskarżone kary łączne orzeczone wobec skazanego W. R. (1) nie rażą surowością i dlatego nie było podstaw do ich znacznego obniżania, jak uważał obrońca. Przede wszystkim apelujący niezgodnie z literą prawa przyjął, iż ustawodawca przewiduje możliwość wymierzenia kary łącznej w granicach od najwyższej z wymierzonych kar jednostkowych, gdyż brzmienie art. 86 § 1 kk, jak wyżej przytoczono jest inne, obowiązuje po nowelizacji Kodeksu karnego od dnia 24 czerwca 2020 r. i jak to wykazał Sąd Rejonowy, znajduje zastosowanie w przedmiotowej sprawie właśnie w kształcie obowiązującym w chwili orzekania. W innym bowiem razie, co rozważał Sąd I instancji przez pryzmat art. 4 § 1 kk, połączenie wszystkich kar pozbawienia wolności objętych przedmiotowym wyrokiem łącznym nie byłoby możliwe (np. z powodu uznania za niepodlegającą wykonaniu karę łączną z wyroku łącznego SR w Trzciance z dnia 24 lutego 2022 r. o sygn. II K 575/21). Zatem w pkt II zaskarżonego wyroku mogła zostać orzeczona kara łączna pozbawienia wolności minimum 9 miesięcy a maksimum 1 rok i 7

miesiący. Skazany otrzymał karę niższą od sumy o 5 miesięcy i wyższą od minimum także o 5 miesięcy. Z kolei w pkt III Sąd Rejonowy mógł wymierzyć skazanemu karę łączną pozbawienia wolności w granicach od 1 roku i 3 miesięcy do 1 roku i 9 miesięcy. W tym wypadku kara łączna 1 roku i 5 miesięcy pozbawienia wolności jest bardzo zbliżona do dolnej granicy.

Apelujący słusznie zwrócił uwagę, że sąd przy wydawaniu wyroku łącznego winien badać związki: podmiotowo-przedmiotowy i czasowy, zachodzące pomiędzy zbiegającymi się czynami. To właśnie bowiem przede wszystkim te okoliczności są decydujące przy kształtowaniu wymiaru kary łącznej i dla przyjęcia zasady od absorpcji po kumulację, ustalając czy związek ten jest ścisły, dość odległy lub w ogóle go brak (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 6 czerwca 2018 r., sygn. akt II AKa 73/18, Legalis nr 1813581). Uzupełniająco dodać także trzeba, że sąd orzekając o wysokości kary łącznej musi uwzględniać z jednej strony, że celem instytucji kary łącznej jest zapewnienie racjonalnego i humanitarnego stosowania kar i środków karnych, ale też nie może pomijać, że kara łączna nie jest swoistym narzędziem łagodzenia kar jednostkowych i polepszania sytuacji faktycznej oraz prawnej wielokrotnego sprawcy. Oznacza to w praktyce, że priorytetową zasadą kary łącznej powinna być zasada asperacji, natomiast karę łączną orzeczoną na zasadzie absorpcji lub kumulacji traktować należy jako rozwiązanie skrajne, stosowane wyjątkowo i wymagające szczególnego uzasadnienia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 6 września 2018 r., sygn.

akt II AKa 144/18, Legalis nr 1852052). Wbrew zatem stanowisku obrońcy, orzekanie o karze w wyroku łącznym nie może sprowadzać się do bezrefleksyjnego przyjmowania rozwiązania najkorzystniejszego dla skazanego i wymierzania mu kary łącznej na zasadzie absorpcji. Nie jest to obowiązkiem sądu orzekającego a wręcz przeciwnie powinno mieć charakter wyjątkowy i dotyczyć nieprzeciętnych sytuacji. Stosowanie zasady absorpcji przy wymiarze kary łącznej nie stanowi zatem punktu wyjścia przy dokonywaniu oceny wymiaru kary łącznej (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 25 marca 2019 r., sygn. akt II AKa 362/18, Legalis nr 1997972).

Biorąc pod uwagę powyższe wskazania Sąd odwoławczy stwierdził, iż Sąd Rejonowy orzekając o karach łącznych stosownie do art. 85a kk prawidłowo wyważył wszystkie okoliczności mające wpływ na ich wymiar wobec skazanego W. R. (1) i uwzględnił je w odpowiednim stopniu przy podejmowaniu decyzji o zastosowaniu zasady asperacji przy kształtowaniu wymiaru obu kar łącznych pozbawienia wolności. Faktycznie występowała zbieżność przedmiotowa pomiędzy poszczególnymi przestępstwami, jednak więź czasowa nie była już tak wyraźna. Czyny były popełniane na przestrzeni roku i 9 miesięcy i mimo osądzenia kilku z nich skazany dopuszczał się kolejnych skierowanych przeciwko prawidłowemu funkcjonowaniu wymiaru sprawiedliwości.

Przeprowadzona kontrola odwoławcza nie wykazała zatem istnienia okoliczności, które byłyby powodem do ingerencji w wymiar

kar łącznych i przyczynkiem do ich wydatnego złagodzenia. Obrońca we wniesionym środku odwoławczym zwracał uwagę wyłącznie na okoliczności korzystne dla skazanego. Natomiast wszystkie istotne dla prawidłowego ukształtowania kary łącznej okoliczności zdecydowanie przemawiały za zastosowaniem częściowej absorpcji.

Podsumowując, Sąd odwoławczy stwierdził, że wymiarzenie skazanemu kar łącznych w niższym wymiarze byłoby sprzeczne z celami zapobiegawczymi i wychowawczymi oraz potrzebami w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, a nadto nie uwzględniałoby w odpowiednim stopniu związku czasowego pomiędzy poszczególnymi przestępstwami podlegającymi łączeniu. Nie ulega wątpliwości, że skazany W. R., uprzednio skazany 9 wyrokami wymaga odpowiednio długofalowego oddziaływania aby zrozumiał naganność swoich zachowań, ale też aby kary podziałały na niego silnie prewencyjnie żeby zaprzestał popełniania przestępstw. Należy wręcz przyjąć, że orzeczenie kar najniższych z możliwych podziałałoby na skazanego demobilizująco, pokazując pobłażliwość sądu karnego na notoryczne łamanie przepisów prawa. Uznać zatem należało, że obrońca bezzasadnie domagał się zastosowania zasady pochłaniania kar jednostkowych do pełnej absorpcji włącznie i nie przekonał o nieprawidłowości kar orzeczonych przez Sąd I instancji.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego wyroku i obniżenie orzeczonych kar łącznych	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia wniosku z uwagi na niezasadność omówionego zarzutu. Postępowanie odwoławcze nie potwierdziło by Sąd Rejonowy kształtując kary łączne dopuścić się obrazy prawa materialnego, a zgłoszone zastrzeżenia stricte do ich wymiaru nie przekonały co do stanowiska, że kary te rażą surowością.		

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
0.11.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zaskarżony wyrok został w całości utrzymany w mocy.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Postępowanie odwoławcze nie wykazało uchybień w zaskarżonym wyroku, które podnosił obrońca	

w apelacji. Brak było także podstaw wskazanych w art. 439, 440 kpk, uzasadniających uchylenie wyroku poza granicami zarzutów i wniosków apelacji. Orzeczone łączne środki karne w postaci zakazów prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, nie objęte zarzutami apelacyjnymi okazały się właściwe i również nie wymagały zmiany.	
0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
0.0.11.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwiążle o powodach zmiany	

0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		

4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
2.	<p>Zgodnie z art. 636 § 1 kpk w razie nieuwzględnienia środka odwoławczego wniesionego przez oskarżonego (odpowiednio też skazanego) ma on obowiązek ponieść koszty sądowe na rzecz Skarbu Państwa. Koszty te zgodnie z art. 616 § 1 kpk obejmują wydatki poniesione przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania oraz opłaty. Natomiast art. 634 kpk stanowi, że jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, do kosztów procesu za postępowanie odwoławcze od orzeczeń kończących postępowanie w sprawie mają odpowiednie zastosowanie przepisy o kosztach za postępowanie przed sądem I instancji.</p> <p>Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy opierając się na dyspozycji przepisu art. 624 § 1 kpk zwolnił skazanego z obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa należnych od niego kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze. Stwierdził bowiem, że skazany W. R. (1) co prawda przebywa obecnie na wolności, osiąga skromne dochody z pracy zarobkowej lecz nie posiada żadnego majątku, a poza tym w perspektywie ma odbycie kary łącznej o charakterze izolacyjnym. Tak przedstawiająca się sytuacja skazanego przemawiała za zwolnieniem go od kosztów sądowych za postępowanie apelacyjne.</p>

7. PODPIS

Mariusz Sygrela Hanna Bartkowiak Małgorzata Winkler-Galicka